

ՏԱՐԲԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐՆԵՐ

ԿԿՈՒ Մանկապատանեկան Թերթիկ

ՄԱՐՏ Ա - 2024
Թիւ 9

Թիւր պատրաստեց՝
ՄԱՐՄԷՆԻ ԱՐՄԵՆԻ-ՇԱՀԻՆԵԱՆ
Նկարազարդեց՝
ՌԱՅՅԻ ԲԷՇԻՇԵԱՆ

ԺԱՅՈՒՐՈՒ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ (ԱՆԱՍԱԶԻՆԵՐԸ)

Մօտ հազար տարի առաջ, Հիւսիս ամերիկեան ցամաքամասին մէջ կը բնակէր անասագի հնդիկներուն ցեղը: Վայրը այսօր յայտնի է «Չորս անկիւն» անուամբ, ուր կը հանդիպին ամերիկեան նահանգներ (Նիու Մեքսիքոյի, Քոլորատոյի, Արիզոնայի եւ Յուտայի) սահմանները:

Անասագիները իրենց տուները կը շինէին ուղղաձիգ ժայռերու մէջ: Անոնք կ'ապրէին գիւղերու մէջ 60 հոգիւնոց մարդոցմէ բաղկացած խումբերով: Գիւղերը կը կառուցուէին քարայրներուն մէջ: Հին հնդիկները այնպիսի ժայռեր կ'ընտրէին, որուն մէջ կառուցուած քարայրին մուտքը ըլլար դեպի հարաւ, եւ ներսը միշտ չոր ու տաք մնար:

Կացարաններու մէջ կային շատ սենեակներ, որոնք կը կոչուէին «քիւաներ»: Քիւաները գետնին տակ կ'ըլլային եւ նախատեսուած էին ժողովներու ու կրօնական հաւաքներու համար: Ժայռերու կատարներուն վրայ կը հսկէին պահակներ, որոնք թշնամիներ յայտնուելու պարագային բարձր գոչիւններով գիւղի բնակիչները կը զգուշացնէին գալիք վտանգ:

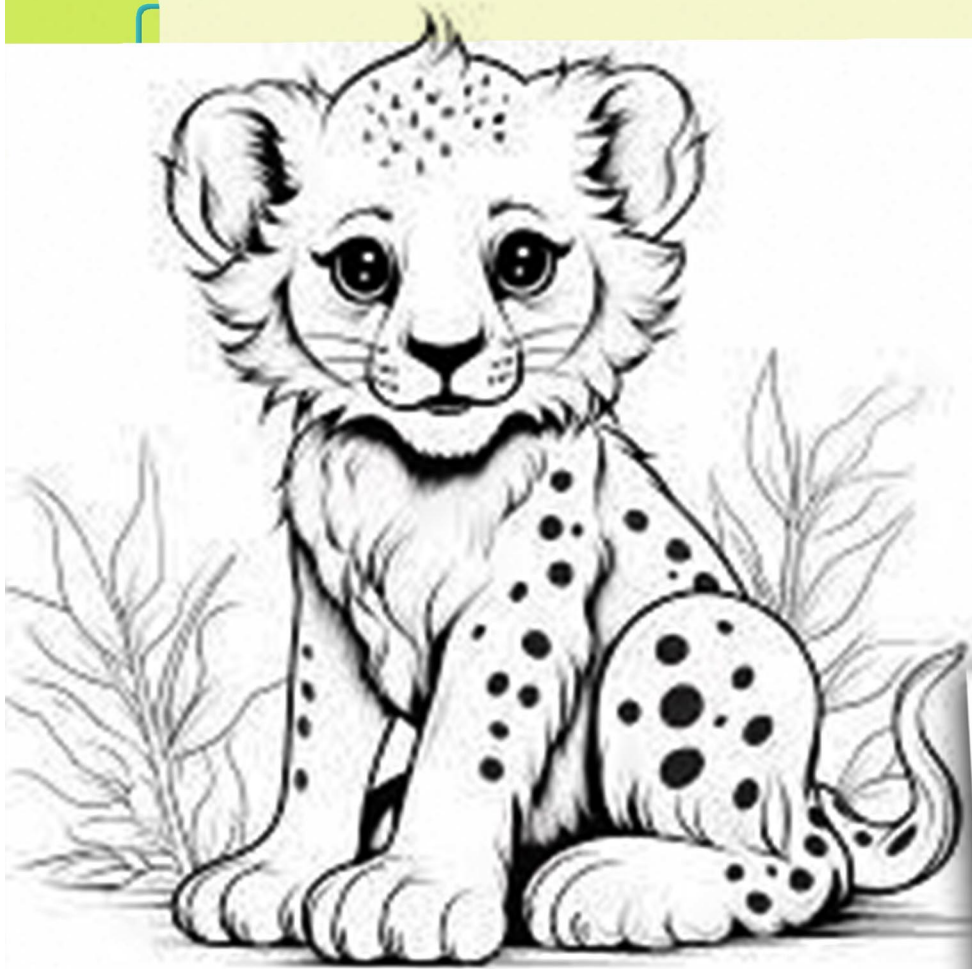
Մօտաւորապէս XII - XIII դարերուն, անասագիները յանկարծ լքեցին ժայռերուն մէջ շինուած իրենց գիւղերը ու գացին դեպի հարաւ: Թէ ի՞նչն էր պատճառը, որ ստիպեց գիրենք այդպէս ընել մինչեւ օրս գաղտնիք կը մնայ գիտնականներուն համար...

ՈՐՈ՞ՆՔ ԵՆ ՊԻԳՄԵՅՆԵՐԸ

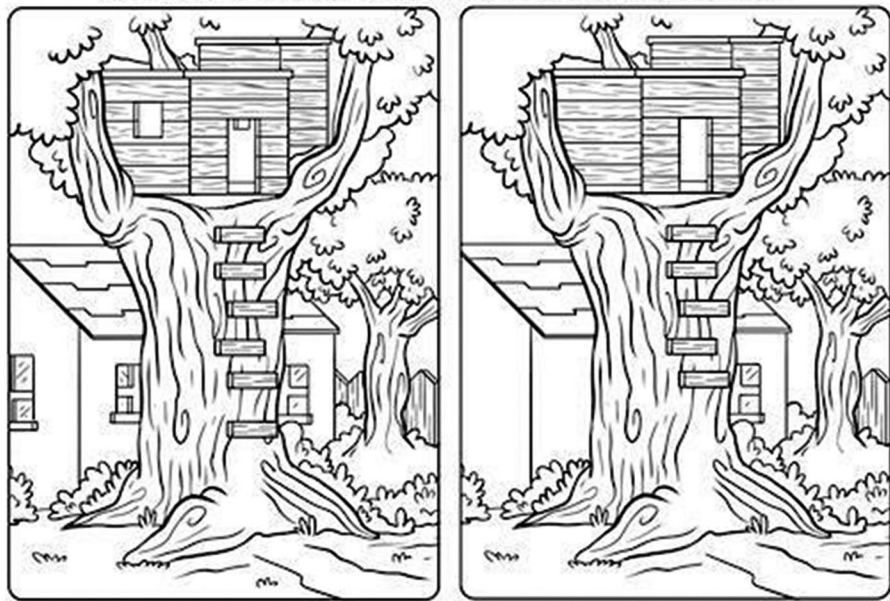
Պիգմէյները կ'ապրին Միջին ասիական խիտ ու խոնաւ անտառներուն մէջ: Պիգմէյներուն յատկանշող բանը իրենց կարճահասակ ըլլալն է, նոյնիսկ տղամարդոց հասակը 1,3 մէթրը չ'անցնիր:

Պիգմէյները հիմնականօրէն որսորդութեամբ կը զբաղին:

Թէ ինչո՞ւ անոնք այդքան կարճահասակ են, յստակ չէ: Սակայն կարգ մը գիտնականներու կարծիքներուն համաձայն, անոնց կարճ հասակ ունենալուն հիմնական պատճառը անտառներուն մէջ ապրիլն ու այդ ապրելաձեւին հետ համակերպիլն է:

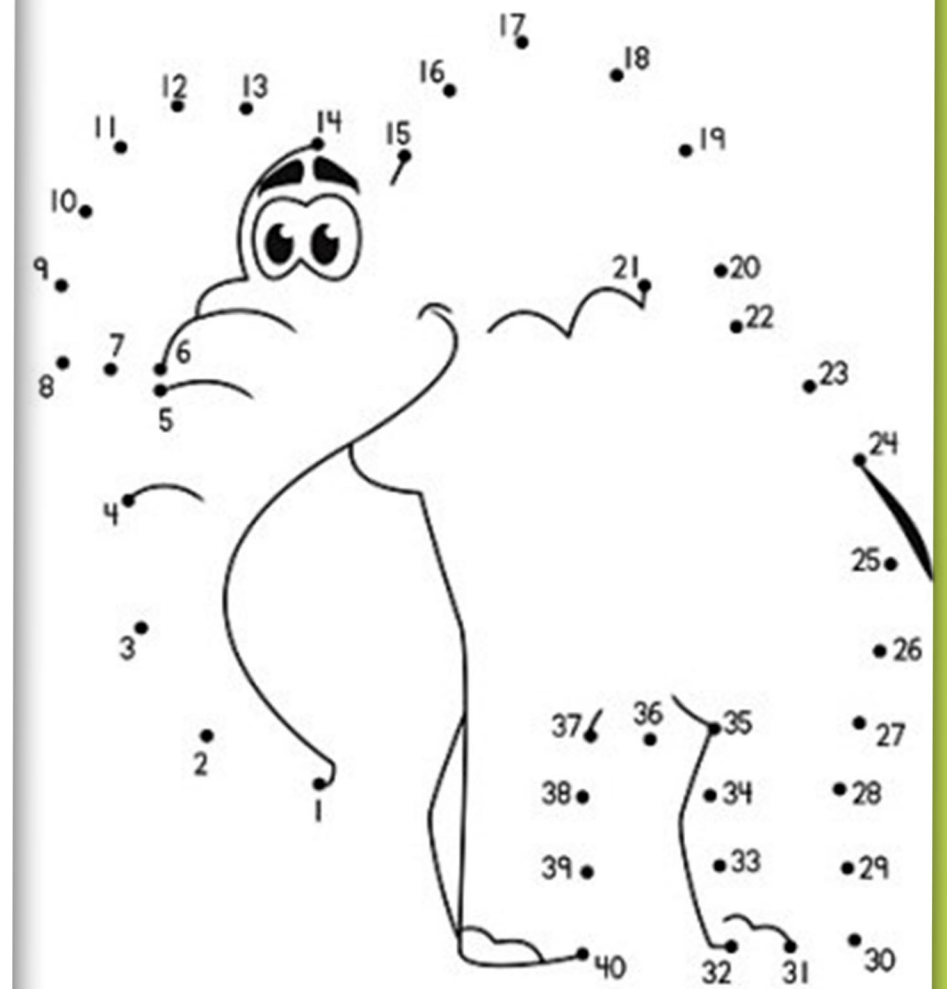
Կրևա՞ս երկու պատկերներուն միջեւ 8 տարբերութիւններ գտնել:

Գունաւորե՛ հետեւեալ պատկերը նախասիրած գոյներով:

Թիւերը յաջորդաբար միացնելով, ամբողջացո՛ւր պատկերը:

ՉԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐ

Ձեռքեր ունիմ, բայց չեմ ծափեր:

Սնկղձմուն ղվճնճոտոք
:ղոովոտոտ

Վիզ ունիմ, գլուխ չունիմ:

Շիշ :ղոովոտոտ

Կեանք չունիմ, բայց կը մեռնիմ:

(տվմեմ) ճսիտմոլ
:ղոովոտոտ

Ո՞ր ամսուան մէջ 28 օր կայ:

Չէր ղոսմզղկրո մսնՅ
:ղոովոտոտ

Երբ հայրս 31 տարեկան էր, ես 8 տարեկան էի: Հիմա երբ հօրս տարիքը կրկնապատկուած է, ուրեմն ես քանի՞ տարեկան եմ:

ղոհզմտ 6Ճ
:ղոովոտոտ

ՅԵՏԵԻՆԵ ԱՌԱՃՆԵՐՈՒ՝ ԴԻՐԱՑՆԵԼՈՒ ՅԱՄԱՐ ՄԵՐ ԱՌՕՐԵԱՆ

Պարտաճանաչ աշակերտ մը ըլլալու համար հետեւեալ առաձները միտքդ պահէ՛ եւ ընկերներուդ պատմէ՛:

- Այսօրուան գործը վաղուան մի՛ ձգեր:

Դպրոցական դասերու ծրագիրը կազմուած է եւ օրէ օր կ'աւելնայ, հետեւաբար զգուշացիր անհոգութենէն եւ պարտականութիւններդ առանց յետաձգելու լիով կատարէ՛:

- Գործը՝ ժամուան մը, հոգը՝ տարուան մը:

Պարտականութիւններով բեռնաւորուած ես, գանազան ծրագիրներ ունիս, կը նախընտրես հաճելին, դիրիկը եւ կամ կը խուսափիս բոլորէն, սակայն հոգիդ հանգիստ չէ, կը տառապիս, որովհետեւ գիտես, թէ բոլոր ծրագիրները քեզմով պիտի ամբողջանան: Ինքզինքդ հաւաքէ՛ եւ անմիջապէս գործի լծուէ՛:

- Եղունգ ունիս գլուխդ քերէ՛:

Աշխատանքներդ իրականացնելու եւ անոնցմէ յաջողութեամբ դուրս գալու համար ուժերուդ վստահէ՛:

- Լքէ՛ ինքզինք լքողը:

Յեռո՛ւ կեցիր անհոգ, անպատասխանատու եւ անտարբեր անձերէն, որոնք կրնան վնաս հասցնել քեզի:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ՝ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒԴ

ԿՐՆԱՂՔ ԲՈՅՍԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՊԻԼ ՍԱՀԱՐԱՅԻ ԱՆԱՊԱՏԻՆ ՄԷՋ

Այո՛, բայց գծագրություններուն մէջ Սահարայի անապատը ժամանակին խոտերով եւ մացառներով ծածկուած շրջան մըն էր: Անոր արեւադարձային բուսականութիւնը եւ կենդանական աշխարհը հարուստ էին: Ն ա խ ա մ ա ղ ի կ ա ն ո ն ց մ է կը ներշնչուէին քարայրները զարդարելու համար:

Մօտաւորապէս 4000 տարի առաջ Սահարայի կլիման սկսած է փոփոխութեան ենթարկուիլ: Բազմաթիւ քաղաքակրթութիւններ, որոնք այդ շրջանին մէջ զարգացած են, ժամանակի ընթացքին անհետացած են: Սակայն անոնք ձգած են իրենց գոյութենէն հետքեր՝ բազմաթիւ քարայրներու պատերը զարդարող գծագրություններ, որոնք կը ներկայացնեն՝ կովեր, ձիեր, էջեր, փիղեր, վարդագոյն բոցահաւեր, գետաձիեր, բուեր, ջայլամներ....

ԱՄԵՆԵՆ... ԱՄԵՆԵՆ...

ԱՄԵՆԵՆ ԵՐԿԱՐ ՄԱՐԳՐԻՏԵ ՄԱՆԵԱԿԸ

150 մէթր հասակ ունեցող մէկ շարքով մարգարիտե մանեակը ստեղծուած է ցուցադրուած է Միլանոյի (Իտալիա) նորածնութեան շաբթուան բացման առիթով, 17 Փետրուար 2006-ին: Մոսքէթթօ տը Ուան աւելի քան 12 հազար մարգարիտ գործածած է այդ մանեակը շինելու համար:

ԱՄԵՆԵՆ ԵՐԿԱՐԱՏԵԻ ԵՐԳԱՀԱՆԴԵՍԸ

Այս մրցանիշը կը պատկանի հունգարացի «Ագիամի» խումբին, որուն ներկայացումներէն մէկը տուած է 48 ժամ, 17-19 Մայիս 2006-ին, Պուտապետի մէջ:

ԱՄԵՆԵՆ ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ ՁՈՒԿԸ

Ալպերթ Այնշթայն 3 տարեկան կարմիր ձուկ մըն էր, որ կրցած էր վեց տարբեր իւրայատուկ հնարք ներկայացնել, ինչպէս՝ ֆութպոլ խաղալ եւ լիմպօ պարել: Չայն մարգած էր անոր տերը՝ ամերիկացի Տին Փոմերլօն, Փենսիլվանիոյ մէջ, Կիպսոնիոյ «Ֆիշ սքուլ»-ին (ձուկերու դպրոց) մէջ:

